

Quickscan natuurwaardenonderzoek Ootmarsumsestraat 6-8 Denekamp

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek
Ootmarsumsestraat 6-8 Denekamp

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Ad Fontem
Contactpersoon: dhr. J. Klompmaker

Projectnummer en versie: 718, versie 1.0		Status: concept
Auteur: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 16 november 2015
Ligging projectgebied: Ootmarsumsestraat 6-8 Denekamp		

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen.....	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	6
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	7
4. Soortenbescherming; het onderzoek.....	7
4.1 Methode.....	7
4.2 Verwachting.....	8
4.3 Resultaten.....	9
4.4 Historische gegevens.....	10
4.5 Volledigheid van het onderzoek.....	10
5. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	10
5.1 Toetsingskader.....	10
5.2 Wettelijke consequentie per soortgroep.....	11
6. Conclusies en advies.....	13
Bijlagen:.....	14

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een bestaand gebouw en het bouwen van vijf woningen aan de Ootmarsumsestraat 6-8 in Denekamp. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Vanwege de ligging in de kern van Denekamp en het feit dat er sprake is van de herontwikkeling van een bestaande bouwplaats, is het initiatief niet getoetst aan wet- en regelgeving voor beschermd natuurgebied. Aangenomen wordt dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermd natuurgebied heeft.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

Het plangebied bestaat uit bebouwing, erfverharding, gazon en tuinbeplanting. Het behoort tot het functionele leefgebied van sommige zoogdier-, vogel- en amfibieënsoorten. De grondgebonden zoogdieren en amfibieën benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied, ze bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. De in het gebied voorkomende soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Deze soorten worden door de voorgenomen activiteit niet verstoord, verwond of gedood waardoor de voorgenomen activiteit geen wettelijke consequentie heeft voor deze soorten. Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in de tuinbeplanting in het plangebied. Daarbij gaat het om soorten waarvan uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari. Voor het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd.

De aanwezigheid van een verblijfplaats van één of meerdere vleermuizen in de bebouwing in het plangebied kan op basis van een visuele inspectie niet uitgesloten worden. De bebouwing lijkt geschikt als zomer- en paarverblijfplaats en mogelijks zelfs als kraamverblijf. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd. Een ontheffing art. 75C van de Ff-wet is vereist om een vaste verblijfplaats te mogen verstoren/vernielen. Om de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in beeld te kunnen brengen is vervolgonderzoek nodig gedurende de periode juni-september.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een bestaand gebouw en het bouwen van vijf woningen aan de Ootmarsumsestraat 6-8 in Denekamp. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

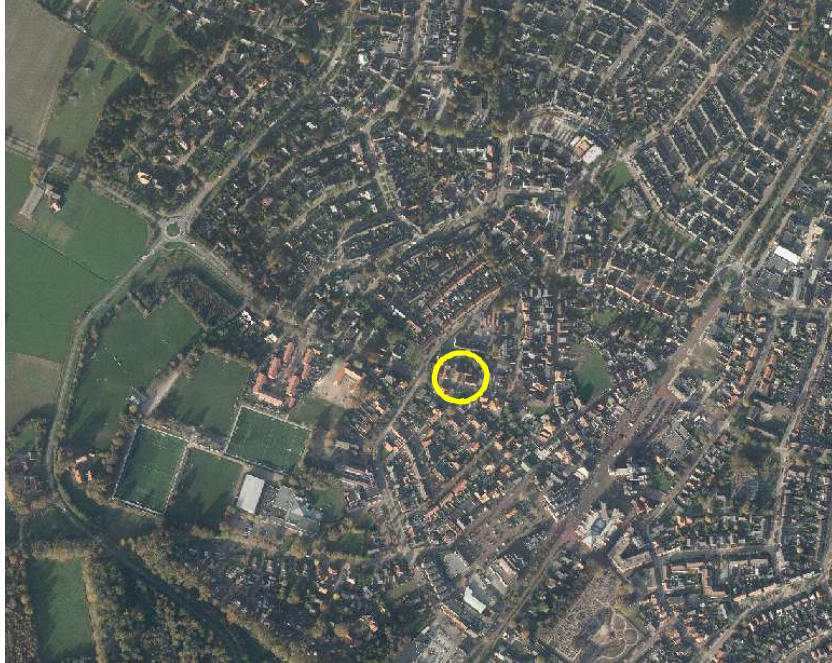
Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermd planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Vanwege de ligging in de kern van Denekamp en het feit dat er sprake is van de herontwikkeling van een bestaande bouwplaats, is het initiatief niet getoetst aan wet- en regelgeving voor beschermd natuurgebied.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gelegen aan de Ootmarsumsestraat 6-8 in Denekamp. Het ligt in de kom van Denekamp. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied in de omgeving. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing en erfverharding en voor een klein gedeelte uit 'groen'. In het plangebied bevinden zich twee, met elkaar verbonden gebouwen en een gedeelte van een garagebox aan de achterzijde van het gebouw. Het westelijke pand wordt benut als garage-werkplaats en het oostelijke is een voormalige woning. De gebouwen zijn gedekt met gebakken pannen. Het westelijke gebouw beschikt vermoedelijk over een spouw, het oostelijke gebouw niet (gelet op de muurankers). Aan de achterzijde van het pand ligt een eenvoudige siertuin met gazon, coniferen en enkele struiken. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied meer in detail weergegeven.

Detailopname van het plangebied.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het voorgenomen initiatief bestaat uit het slopen van alle bebouwing in het plangebied en het bouwen van vijf woningen. Een deel van het achtererf wordt ingericht als parkeerplaats. Op onderstaande verbeelding wordt de wenselijke nieuwe situatie weergegeven.

Impressie van de nieuwe erfopzet.

We onderscheiden de volgende aspecten in relatie tot een mogelijk effect op beschermde flora- en fauna:

- Slopen bestaande bebouwing
- Bouwrijp maken bouwplaatsen
- Bouwen woningen
- Aanleggen parkeerplaatsen
- Exploitatie (bewoning) van de woningen

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en -gebieden. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, licht, stof en trillingen tijdens werkzaamheden in de sloop- en bouwfase

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soort en;
- Aantasting van oppervlakte en/of de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het zijn dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten en/of - natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van

de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten wordt als lokaal beschouwd. De kwantiteit en kwaliteit van oppervlakte- en grondwater wordt niet beïnvloed, er vindt geen licht- en geluidsvervuiling naar de omgeving plaats en er vindt geen dusdanige uitstoot van verzurende- en/of vermestende stoffen (NH₄/NO_x) plaats dat beschermde natuurwaarden er onder lijden. Mogelijk zijn tijdens de sloop- en aanlegfase geluid, trilling of stof waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatief effect op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op soorten en/of habitats buiten het plangebied.

4. Soortenbescherming; het onderzoek

4.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 26 oktober 2015 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (half bewolkt, droog, temperatuur 14 °C en een matig zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 26 oktober
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- De zoogdieren van Overijssel (Douma, 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek omdat de voorjaars- en zomerbloeiers moeilijk zichtbaar zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan echter een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat de meeste vogelsoorten in deze periode geen territoriaal gedrag (zang, nestbouw) vertonen en zomergasten (trekvogels) in hun overwinteringsgebied(en) verblijven. Op basis van een beoordeling van de biotoop kan echter een goede inschatting gemaakt worden van de functie en betekenis van het plangebied voor (broed)vogels.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vaat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op de functie voor vleermuizen. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen omdat slechts enkele soorten de zomerverblijfplaatsen nog bezetten en de kraamverblijven verlaten zijn. Er is gekeken naar de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing en naar aanwijzingen die op die aanwezigheid duiden zoals uitwerpselen. De aanwezigheid van een verblijfplaats in bebouwing is doorgaans moeilijk waar te nemen vanaf de buitenzijde van gebouwen. De bebouwing is aan de hand van bouwstijl, gebruikte materialen en staat van onderhoud beoordeeld op de potentiële geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Eind oktober hebben amfibieën en reptielen hun winterverblijfplaats betrokken en laten ze zich nog nauwelijks zien. Op basis van landschappelijke kenmerken kan echter goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde kever- en mierensoorten ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

4.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Kevers
- Vissen en kreeftachtigen
- Vaatplanten
- Libellen
- Dagvlinders
- Reptielen

Mogelijk komen de volgende soortgroepen in het gebied voor:

- Vogels
- Amfibieën
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen

4.3 Resultaten

Planten

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen. Het plangebied bestaat grotendeels uit bebouwing en erfverharding en het overige deel bestaat uit siertuin met hoofdzakelijk gazon. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een ongeschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten.

Amfibieën & reptielen

Er zijn in het plangebied geen amfibieën en reptielen waargenomen. Het plangebied vormt een ongeschikt leefgebied voor reptielen, maar de tuin vormt een geschikt functioneel leefgebied voor gewone pad, bruine kikker of kleine watersalamander. Deze soorten benutten het plangebied mogelijk als foerageergebied tijdens de donkere van de nachtelijk uren, maar ze bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. Gelet op het ongeschikte leefgebied rondom het plangebied en de ligging op enige afstand tot geschikte voortplantingswateren, gaat het daarbij slechts om één of enkele individuen die het gebied incidenteel bezoeken in de actieve periode (maart-september).

Broedvogels

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in de bomen en struiken in het plangebied. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat er vogels nestelen onder het dak van de gebouwen. De dakpannen van beide gebouwen sluiten goed, zonder zichtbare gaten en kieren waardoor het dakvlak ongeschikt lijkt als broedplaats voor Gierzwaluwen, Spreeuwen en Huismussen. Ook in de muren zijn geen gaten/kieren waargenomen.

Vleermuizen

Er zijn in Nederland enkele vleermuissoorten die hun vaste verblijfplaats bij voorkeur of zelfs hoofdzakelijk bezetten in gebouwen zoals Gewone Dwergvleermuis, Laatzvlieger en Meervleermuis. Er zijn tijdens het onderzoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden die op de aanwezigheid van een verblijfplaats duiden. Potentiële verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in de (holle) spouw, achter gevelbetimmeringen, dakpannen en loodslabben. Gelet op de bouwstijl en gebruikte materialen kan de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in de bebouwing niet uitgesloten worden. De nok van het westelijke gebouw wordt geschikt bevonden als verblijfplaats van laatzvliegers, terwijl een solitaire dwergvleermuis mogelijk een verblijfplaats achter een gevelpan van het oostelijke gebouw bezet of onder het dakvlak van beide gebouwen.

Potentiële invliegopeningen van vleermuizen in de te slopen gebouwen.

Gelet op de aard van de mogelijke verblijfplaatsen in de gebouwen kan het gaan om een zomerverblijf- en paarverblijfplaats en mogelijke zelfs om een kraamverblijf van Gewone Dwergvleermuis en/of laatvlieger.

Geschikt foerageergebied zoals ruige-, vochtige hooilanden, opgaande loofbomen, oevers en open water ontbreekt in het plangebied, maar mogelijk foerageren soorten als gewone dwergvleermuis en/of laatvlieger incidenteel en kortdurend in het plangebied. Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt als zodanig geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar mogelijk behoort de tuin tot het functionele leefgebied van de egel. De egel benut de tuin mogelijk incidenteel als foerageergebied, maar bezet er geen vaste rust- of voortplantingslocatie.

Dagvlinders

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Libellen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Vissen en kreeftachtigen

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

Weekdieren

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is in het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aanwezig voor beschermde soorten.

4.4 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

4.5 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

5. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

5.1 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

5.2 Wettelijke consequentie per soortgroep

Broedvogels

Mogelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in de tuinbeplanting in het plangebied. Daarbij gaat het om soorten waarvan uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen gekregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op broedvogels buiten het onderzoeksgebied. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten mogelijk een verblijfplaats in de bebouwing het onderzoeksgebied. De vleermuizen en vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd volgens de Ff-wet (tabel 3). Nader onderzoek is vereist om de functie van het gebouw voor vleermuizen vast te stellen. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek kan de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit vastgesteld worden. Een dergelijk onderzoek bestaat uit minimaal vier bezoeken aan het gebied in de periode juni-september in de avond- of ochtendschemering. Dit intensieve onderzoek is noodzakelijk omdat in juni-juli kraamverblijfplaatsen vastgesteld kunnen worden, in augustus aanwijzingen verzameld kunnen worden of het gebouw benut wordt als winterverblijfplaats (middernachtzwermen) en in september paarverblijfplaatsen vastgesteld kunnen worden.

M.b.t. foerageergebied

De betekenis van het plangebied als foerageergebied is zeer beperkt. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt de kwaliteit van het gebied als foerageergebied niet aangetast en mogelijk zelfs versterkt (aanplant bomen en struiken). De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

M.b.t vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van een algemene- en weinig kritische beschermd grondgebonden zoogdiersoort. Deze soort staat vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soort geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Deze soort bezetten geen vaste rust- of voortplantingsplaats in het gebied en wordt door de voorgenomen activiteit niet verstoord, verwond of gedood. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor grondgebonden zoogdieren. Nader onderzoek of het aanvragen van een

onthefing wordt niet noodzakelijk geacht. Er hoeven er geen nadere maatregelen genomen te worden in het kader van de algemene zorgplicht.

Amfibieën en reptielen

Het plangebied behoort niet tot het functionele leefgebied reptielen, maar mogelijk wel tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische beschermde amfibieënsoorten. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Deze soorten bezetten geen vaste rust- of voortplantingsplaats in het gebied en worden door de voorgenomen activiteit niet verstoord, verwond of gedood. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor amfibieën. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht. Er hoeven geen nadere maatregelen genomen te worden in het kader van de algemene zorgplicht.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied behoort niet tot het functionele leefgebied van overige beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor deze soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

5.3 Samenvatting van de wettelijke consequenties

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties van soorten in het plangebied weergegeven.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden	Geen tabel 2-3 soorten	Niet van toepassing	geen
Broedvogels	divers	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	Mogelijk soorten als Gewone Dwergvleermuis en laatvlieger	Niet van toepassing	geen
Amfibieën	Geen tabel 2-3 soorten	Niet van toepassing	geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

6. Conclusies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

Het plangebied bestaat uit bebouwing, erfverharding, gazon en tuinbeplanting. Het behoort tot het functionele leefgebied van sommige zoogdier-, vogel- en amfibieënsoorten. De grondgebonden zoogdieren en amfibieën benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied, ze bezetten er geen vaste rust- of voortplantingslocaties. De in het gebied voorkomende soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Deze soorten worden door de voorgenomen activiteit niet verstoord, verwond of gedood waardoor de voorgenomen activiteit geen wettelijke consequentie heeft voor deze soorten. Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in de tuinbeplanting in het plangebied. Daarbij gaat het om soorten waarvan uitsluitend de bezette nesten beschermd zijn, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd 'belang' wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari.

De aanwezigheid van een verblijfplaats van één of meerdere vleermuizen in de bebouwing in het plangebied kan op basis van een visuele inspectie niet uitgesloten worden. De bebouwing lijkt geschikt als zomer- en paarverblijfplaats en mogelijks zelfs als kraamverblijf. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn volgens de Ff-wet strikt beschermd. Een ontheffing art. 75C van de Ff-wet is vereist om een vaste verblijfplaats te mogen verstoren/vernielen. Om de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in beeld te kunnen brengen is vervolgonderzoek nodig gedurende de periode juni-september.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage
Impressie van het onderzoeksgebied

